

Structuurrapport & profielschets

Leerstoel Constitutioneel recht (1,0 fte)

Amsterdam, juni 2021

Inhoud

1. Inleiding
2. Plaats van de leerstoel binnen de UvA
3. Vakgebied van de leerstoel
4. Werkzaamheden m.b.t. onderzoek, onderwijs en bestuur
5. Profiel van de leerstoelhouder

1. Inleiding

Deze profielschets heeft betrekking op de leerstoel Constitutioneel recht aan de UvA. Wegens het vertrek van prof. Leonard Besselink per 1 september 2021 is deze leerstoel per die datum vacant; daarom moet voor hem een opvolger worden geworven. Het gaat om een leerstoel voor 38 uur per week.

2. Plaats van de leerstoel binnen de UvA

De leerstoel Constitutioneel recht is ondergebracht bij de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de UvA. De leerstoel is specifiek ondergebracht bij de sectie Staats- en bestuursrecht. Deze sectie maakt – net als de secties Belastingrecht en Strafrecht – deel uit van de afdeling Publiekrecht.

Binnen de sectie Staats- bestuursrecht bestaan ook nog andere leerstoelen, namelijk op het terrein van het bestuursrecht, het milieurecht, het aanbestedingsrecht, het gezondheidsrecht en rechtspleging. De sectie bestaat verder momenteel uit vijf UHD's, drie UD's, twee docenten en drie promovendi.

De sectie Staats- bestuursrecht bestaat uit een enthousiaste groep wetenschappers die op zoek is naar de verbinding tussen onderzoek en onderwijs en ook naar de verbinding met de rechtspraktijk. De sectie heeft het teamdenken hoog in het vaandel staan. Dit resulteert in een prettige en collegiale werkomgeving.

Vanuit de leerstoel Constitutioneel recht wordt bijgedragen aan het onderwijs in de bachelor Rechtsgeleerdheid en in de mastertrack Staats- en bestuursrecht (master publiekrecht). De leerstoelgroep verzorgt ook onderwijs in de opleidingen *Politics*, *Psychology*, *Law and Economics (PPLE)* en *Amsterdam University College (AUC)*.

Het is de bedoeling dat de aan te trekken hoogleraar Constitutioneel recht samen met onder meer de hoogleraar Bestuursrecht uitvoering geeft aan een aankomend onderzoeksplatform waarin het staats- en bestuursrechtelijk onderzoek aan de UvA een plek krijgt. Daarbij zal uiteraard ook de samenwerking met collega's van andere secties, afdelingen en onderzoeksgroepen worden gezocht, waaronder het Amsterdam Centre for European Law and Governance (ACELG) en het Amsterdam Center for International Law (ACIL).

De sectie Staats- en bestuursrecht heeft de ambitie om het staats- en bestuursrecht geïntegreerd te bestuderen en te onderwijzen. Het staatsrecht draait – kort gezegd – om de grondregels voor de democratische rechtsstaat. Hoe die democratische rechtsstaat handen en voeten krijgt voor de burger is kort gezegd het terrein van het bestuursrecht. In onze visie zijn het staats- en het bestuursrecht onlosmakelijk met elkaar verbonden; zij dienen in samenhang te worden onderwezen en bestudeerd om zo een zinvolle bijdrage te kunnen leveren aan en

meer impact te kunnen hebben op wetenschappelijk inzichten en maatschappelijke debatten. Zowel in het onderzoek als onderwijs legt de sectie ook de verbinding met andere rechtsterreinen, zoals het EU-recht, het internationaal recht en het privaatrecht.

Binnen de mastertrack Staats- en bestuursrecht aan de UvA hebben wij de ambitie om studenten op te leiden die het recht niet zonder meer als *status quo* aanvaarden, maar ook nieuwsgierig zijn naar andere juridische mogelijkheden. De studenten in onze master zien in dat de rechtstoepassing altijd een keuze betreft; regels moeten worden geïnterpreteerd, ongeschreven rechtsnormen spelen een rol en belangen moeten worden afgewogen. Onze studenten leren verder om over de grenzen van de rechtsgebieden en het recht heen te kijken. Zij hebben een onderzoekende geest en zijn niet bang voor verandering. Zij zijn op de hoogte van actuele maatschappelijke vraagstukken en zien het als hun missie om met hun juridische kennis en vindingrijkheid bij te dragen aan de oplossing daarvan.

De sectie is op zoek naar een enthousiaste hoogleraar Constitutioneel recht die wil bijdragen aan deze ambities.

3. Het vakgebied van de leerstoel

Zowel het onderzoek als het onderwijs van de beoogde hoogleraar bestrijkt het constitutioneel recht.

Het constitutioneel recht geeft de grondregels van de democratische rechtsstaat. Centrale leerstukken daarbinnen zijn bevoegdheidsvragen (verdeling tussen wetgever, uitvoerende macht en rechterlijke macht dan wel tussen centrale overheid en lagere overheden, of tussen de federale regering en deelstaten), de onderlinge verhouding tussen staatsmachten (vormen van wederzijdse beïnvloeding en controle, machtenscheiding, *checks and balances*), begrenzings van de uitoefening van die bevoegdheden (afbakening van bevoegdheden en regels die de burger rechtsbescherming tegen overheidsmacht verschaffen), vragen rond de legitimiteit van het overheidsgezag (democratische legitimatie door verkiezingen, inspraak, vormen van referenda) en de verhouding burger-overheid (rechtsbescherming, grondrechten). Deze leerstukken worden vanzelfsprekend beïnvloed door het internationale en Europese recht. Van oudsher bestaat aan de UvA veel aandacht voor de grondrechten, rechtsvergelijking en het Europees constitutioneel recht..

De democratische rechtsstaat is alles behalve een rustig bezit. Vanuit constitutioneelrechtelijk perspectief is steeds de vraag op welke wijze het recht kan waarborgen dat de idealen van de democratische rechtsstaat veerkrachtig blijven. Daarbij geldt dat de democratische rechtsstaat geen onveranderlijk begrip is. Steeds moet worden gezien hoe de beginselen en eisen van de democratische rechtsstaat, en meer in het algemeen het constitutioneel recht, zich verhouden tot nieuwe maatschappelijke werkelijkheden, zoals pandemieën, digitalisering en de klimaatcrisis.

Voor de invulling van de vacature zijn wij op zoek naar een kandidaat met een uitstekende wetenschappelijke track record op het gebied van het constitutioneel recht en met aantoonbare belangstelling voor de verbinding tussen het staatsrechtelijke en het bestuursrechtelijke onderzoek, onderwijs en debat. Het positieve recht maakt een belangrijk onderdeel uit van dit onderzoek en onderwijs.

4. Werkzaamheden m.b.t. onderzoek, onderwijs en bestuur

a. Beschrijving van het vanuit de leerstoel te verrichten onderzoek.

Het onderzoek van de beoogde hoogleraar heeft betrekking op het constitutioneel recht. De hoogleraar zal een cruciale rol spelen in het verder ontwikkelen van de onderzoeksstrategie en -visie van de sectie Staats- en bestuursrecht en het samen met, onder meer, de hoogleraar Bestuursrecht uitvoering geven aan een aankomend onderzoeksplatform. Dat platform zal de huidige onderzoeklijnen op het terrein van het staats- en bestuursrecht samenbrengen en heeft als doel het staats- en bestuursrechtelijk onderzoek voor de faculteit en ook naar buiten toe zichtbaar te maken, te structureren en te bevorderen. Binnen het platform zal ook de samenwerking worden gezocht met onderzoekers uit andere secties en afdelingen en onderzoeksgroepen in de faculteit en de UvA.

b. Beschrijving van het vanuit de leerstoel te ontwikkelen en verzorgen onderwijs.

In het bacheloronderwijs worden vanuit de sectie Staats- en bestuursrecht thans de vakken constitutioneel recht, inleiding bestuursrecht, fundamentele rechten (in jaar 1), bestuursrecht en bestuursprocesrecht (jaar 2) gedoceerd. De minor Mensenrechten in de moderne samenleving is daarnaast een keuzeonderdeel in het derde bachelorjaar. Voorts worden in PPLE en AUC vakken verzorgd.

Het onderwijs van de UvA in de bachelorfase staat in het teken van het motto *Jurist vanaf dag één*, waarbij we studenten in het hart van Nederland opleiden tot juristen die niet alleen een uitstekende kennis hebben van het positieve recht, maar die zich ook bewust zijn van hun verantwoordelijkheid als jurist en van de impact van het recht en hun handelen op de maatschappij. Met de op dit moment lopende onderwijsvernieuwing van de bachelor zal in het onderwijs nog centraler komen te staan dat studenten leren te reflecteren op de morele en ethische dilemma's die juridische vraagstukken met zich kunnen brengen, alsook de bijdrage die zij kunnen leveren aan de oplossing van deze vraagstukken. De leerstoelhouder draagt in belangrijke mate bij aan het vormgeven van de vernieuwingen in het staatsrechtelijke onderwijs.

Het masteronderwijs op het terrein van het staats- en bestuursrecht vindt plaats binnen de master Publiekrecht in de *track* Staats- en bestuursrecht. Binnen deze master is het thema de grondslagen van de democratische rechtsstaat en zijn inbedding in het proces van de Europese

integratie (EU, EVRM). Dit thema vormt de rode draad in onder meer de vakken Democratie en rechtsstaat, Staats- en bestuursrecht in een samengestelde rechtsorde, Burger en overheid in rechtsvergelijkend perspectief, Decentralisatie en handhaving, Politieke grondrechten, Financiering door de overheid en Politiek staatsrecht.

In de masterfase biedt de faculteit een programma voor *experiential learning* aan onder de naam *Amsterdam Law Practice*. In de master Staats- en bestuursrecht komt dit terug in het vak *Staats- en bestuursrecht in de praktijk* waarin studenten in groepsverband werken aan een opdracht die uit de praktijk afkomstig is. Tevens bevat de masteropleiding onderzoeksgerichte onderdelen, zoals het onderzoeks- en scriptietraject. De leerstoelhouder draagt in belangrijke mate bij aan het vormgeven van deze onderdelen in het onderwijs.

Het leiden van processen van didactische vernieuwing is een belangrijke taak van de te benoemen hoogleraar. De faculteit kiest zowel in de bachelors als de masters voor activerende onderwijsvormen.

c. Beschrijving van de uit te voeren bestuurlijke werkzaamheden

De te benoemen hoogleraar zal gezamenlijk met de hoogleraar Bestuursrecht, leiding geven aan de sectie Staats- en bestuursrecht. De afdeling Publiekrecht bestaat verder uit de sectie Belastingrecht, de sectie Strafrecht en de sectie Gezondheidsrecht. Het afdelingsvoorzitterschap rouleert. Dit betekent dat de nieuw te benoemen hoogleraar ook leiderschapskwaliteiten dient te hebben en deze ook verder wenst te ontwikkelen. In het dagelijks bestuur van de afdeling Publiekrecht staat collegialiteit centraal. Er is een open en transparante sfeer, dat resulteert in een veilige en collegiale werkomgeving.

5. Het profiel van de aan te trekken hoogleraar

De aan te trekken hoogleraar

- heeft een inspirerende visie op (de verbinding tussen) het staatsrechtelijke onderwijs en onderzoek, kan die visie goed overbrengen, kan van daaruit bijdragen aan de verdere ontwikkeling en uitbouw van het staats- en bestuursrechtelijk onderwijs en onderzoek binnen de faculteit en heeft de potentie om het vakgebied voor een breed publiek helder uit een te zetten;
- is gepromoveerd op het terrein van het staatsrecht, doet gezaghebbend en vernieuwend onderzoek op het terrein van het staatsrecht en heeft de ambitie dit te verbinden met andere rechtsgebieden, het onderwijs en de rechtspraak;
- heeft bij voorkeur ervaring met het opzetten en ontwikkelen van onderzoeksprojecten en –programma's en is in staat tweede en derde geldstroom onderzoek te genereren en te begeleiden;

- heeft uitstekende didactische kwaliteiten (beschikt over een BKO of SKO, of is bereid dat te halen) en heeft affiniteit met het geven van activerend academisch onderwijs;
- heeft ervaring met het begeleiden van promovendi dan wel is bereid om zich op dit punt te ontwikkelen;
- is (of heeft de potentie om zich te ontwikkelen tot) een verbindend leider, heeft uitstekende contactuele eigenschappen en plezier in het samenwerken in teamverband.

Aan sollicitanten wordt gevraagd om in ongeveer 800 woorden een visie op het onderwijs en onderzoek neer te leggen. Het geven van een presentatie zal ook onderdeel vormen van het sollicitatieproces.